

[Henry Christensen.]

have betydning, om den højtærede statsminister benyttede lejligheden til på et eller andet tidspunkt at give udtryk for sin egen personlige vurdering. Dels af den grund, at den højtærede statsminister jo var chef for den regering, hvori Kjærboel var fagminister, dels fordi det er spørgsmål, som er af betydelig parlamentarisk rækkevidde, i hvert fald af betydelig rækkevidde for arbejdsformen her i det høje ting.

Det forslag til folketingsbeslutning, der er fremsat af venstre og det konservative folkeparti, vedrører rigsretstiltale mod den tidligere Grønlandsminister Johs. Kjærboel. Vi kender alle den tragiske baggrund for denne sag. Grønlandsskibet „Hans Hedtoft“s skæbne gjorde et dybt indtryk på alle. Vi ved også, at det var dette skibs endeligt, der måske bevirkede, at der blev kastet lys over den måde, hvorpå Kjærboel i sin tid på foranledning af afdøde folketingsmand Augo Lynge orienterede folketingsretten om forsvaret af vintersejladens.

Jeg vil gerne have sagt, at der i den kritik, der rettes mod Kjærboel, naturligvis ingen ankyndning ligger i retning af at ville gøre ansvar gældende for den skæbne, der overgik skibet. Sagen og debatten drejer sig ikke herom; den drejer sig derimod om noget andet, som jeg synes der er grund til at præcisere også på baggrund af den form, forhandlingerne efterhånden fik i formidagens løb. Sagen drejer sig om daværende Grønlandsminister Kjærboels oplysninger til og orientering af det danske folketingsretten. De forhold, som er af betydning efter min opfattelse i denne forbindelse, vil jeg derfor gerne have lov til at understrege.

Det, som afdøde folketingsmand Augo Lynge spurgte om, var ikke om vintersejlad i almindelighed. Det drejede sig om et konkret formuleret problem, det var spørgsmålet om vintersejlad på Grønland i det daværende omfang og med fuldt passagerantal. Det var dette, spørgsmålet drejede sig om. Det var dette, som Augo Lynge på baggrund af de erfaringer, han nu havde indhøstet, fandt nødvendigt at få behandlet for at skaffe sig oplysninger som baggrund for en vurdering her i tinget.

Jeg må måske her gøre et par bemærkninger om problemet vintersejlad i almindelighed. Man har her villet sige, at alene af

den grund, at der nu foreligger rapport fra Vedeludvalget, skulle der ikke være grundlag for at stille et forslag til folketingsbeslutning, således som vi har gjort. Det, som rapporten fra Vedeludvalget omhandler, er ikke specielt spørgsmålet, som Augo Lynge formede det. Det er spørgsmålet om vintersejlad i sin videre udstrækning, og her går Vedeludvalgets konklusion ud på, at det af mange grunde er ønskeligt at opretholde denne vintersejlad, så længe man ikke er i stand til at skaffe befordring på anden vis, men skal man det, så forudsætter det en række nye og specielle sikkerhedsmetoder taget i anvendelse, og selv under denne forudsætning vil man se, at man i Vedeludvalget er inde på at indskrænke almindelige passagerers pligt til at rejse, også af den grund, at det for dem, der ikke er søkyndige, må anses for endnu mere uforvarligt og farligt at gøre det.

Derfor vil jeg gerne sige, at jeg mener ikke, det er berettiget på grundlag af Vedeludvalget at anlægge det synspunkt, som bl. a. det ærede medlem fru Edel Saunte gjorde. At det ærede medlem nu ligesom ville dreje ansvaret over på den tidligere statsminister, det ærede medlem hr. Erik Eriksen, det var ganske kvikt gjort. Der er ingen af os, der har villet bebrejde minister Kjærboel, at der fandt vintersejlad sted, eller at han har startet vintersejlad. Nej, det var ikke det, man bebrejdede ham, og det var ikke det Augo Lynge rejste spørgsmål om. Jeg tror, det er nødvendigt, at det ærede medlem fru Edel Saunte ser efter, hvad spørgsmålet gik ud på. Det gik, som jeg sagde, ud på, hvorvidt man på grundlag af de erfaringer, man nu havde indhøstet, fortsat fandt det forsvarligt at opretholde vintersejlad med passagerer i det hidtidige omfang. Det var dette sidste, spørgsmålet gik ud på. Det skulle det ærede medlem måske se lidt nærmere på.

Ministerens svar til Augo Lynge angik dels hans egen personlige vurdering, som gik ind for forsvarligheden af denne sejlad med fuldt passagerantal, men derudover, og det er det, der er det afgørende og omstridte spørgsmål, anførte ministeren en erklæring fra dem, der har de bedste erfaringer, de særlig sagkyndige, skibsførerne, erklæringen af 11. marts 1957. Denne erklæring var, hvad vi nu ved, udformet med det ganske